

HRVATSKO FILOZOFSKO DRUŠTVO
CROATIAN PHILOSOPHICAL SOCIETY
KROATISCHE PHILOSOPHISCHE GESELLSCHAFT
ASSOCIAZIONE CROATA DI FILOSOFIA

17. DANI FRANE PETRIĆA
17th DAYS OF FRANE PETRIĆ
17. FRANE-PETRIĆ-TAGE
17. GIORNI DI FRANCESCO PATRIZI

GLAVNA TEMA: *Filozofija i globalizacija*
MAIN THEME: *Philosophy and Globalization*
HAUPTTHEMA: *Philosophie und Globalisierung*
TEMA PRINCIPALE: *Filosofia e globalizzazione*

Cres, Hrvatska, 21.–24. rujna 2008.
Cres, Croatia, September 21–24, 2008
Cres, Kroatien, 21.–24. September 2008
Cherso, Croazia, 21–24 settembre 2008

STALNA TEMA: *Petrić i renesansne filozofske tradicije*
REGULAR ANNUAL THEME: *Petrić and Renaissance Philosophical Traditions*
STÄNDIGES THEMA: *Petrić und die philosophischen Traditionen der Renaissance*
TEMA FISSO: *Patrizi e tradizioni filosofiche rinascimental*

Cres, Hrvatska, 24.–27. rujna 2008.
Cres, Croatia, September 24–27, 2008
Cres, Kroatien, 24.–27. September 2007
Cherso, Croazia, 24–27 settembre 2007

PETRIĆ I RENESANSNE FILOZOFESKE TRADICIJE

Ivica Martinović

Predsjednik Programskog odbora
simpozija *Petrić i renesansne filozofske tradicije*

Frane Petrić (1529–1597), znameniti hrvatski renesansni polihistor, pisao je od prve godine studija filozofije na Sveučilištu u Padovi pa gotovo do posljednjeg daha. Ostavio nam je pozamašnu biblioteku tiskanih radova, a uz nju rukopise rasute po raznim arhivima, pa je tako do stanovite mjere dokumentirao razvoj svoje misli: od snažnih utjecaja različitih filozofskih tradicija i ocjene aristotelovske baštine do izvornih uvida u poetici, metafizici i prirodnoj filozofiji. I danas proučavatelji renesansne epohe stoje pred evolucijom Petrićevih koncepcija kao pred velikim i trajnim istraživačkim zadatkom.

Međunarodni simpozij *Petrić i renesansne filozofske tradicije* u sklopu 17. Dana Frane Petrića želi poslužiti istraživačima da izlože rezultate svojih istraživanja i doprinesu točnijoj prosudbi o ulozi i značenju Petrićeve misli u renesansnom kontekstu, napose u totalitetu renesansnih filozofskih tradicija. Petrićevu mnogodimenzionalnom djelu primjerene su ove stalne istraživačke teme:

0. život, rukopisi i tiskana djela Frane Petrića;
1. obilježja, dometi i značenje njegovih izvornih uvida;
2. raznorodni izvori Petrićeve misli;
3. poredbene prosudbe Petrićevih stajališta i rješenja;
4. recepcija Petrićeva djela, kako ona raznolika među suvremenicima, tako i kasnija koja odjekuje stoljećima;
5. Petrićev doprinos različitim filozofskim disciplinama, primjerice prirodnoj filozofiji, metafizici, esteticima, političkoj filozofiji;
6. Petrićev doprinos egzaktnim znanostima, osobito geometriji, geofizici i astronomiji;
7. Petrićevi prinosi mnogim drugim umijećima, primjerice glazbi, medicini, tehnici;
8. Petrićeva književna djela;
9. Petrićev doprinos prevođenju, izdavaštvu i traduktologiji;

10. Petrićevo razumijevanje povijesti i povijesne znanosti;
11. Petrićev odnos prema latinskom i grčkom jeziku;
12. sve renesansne filozofske tradicije u svojim dvostoljetnim mijenama 1400.–1600. (na tragu Platona, Aristotela, Hermesa, Zoroastra, stoe, humanističkih nadahnuća, itd.)

Time, dakako, nije iscrpljen krug tema koje se mogu prijaviti za izlaganje na simpoziju *Petrić i renesansne filozofske tradicije*.

PETRIĆ AND RENAISSANCE PHILOSOPHICAL TRADITIONS

Ivica Martinović

President of the Programme Committee
of the *Petrić and Renaissance Philosophical Traditions symposium*

Frane Petrić (Franciscus Patricius, 1529–1597), a renown Croatian Renaissance polyhistor, wrote from the first days of his philosophical studies at the Padua University until the very end. His voluminous scientific legacy includes an impressive collection of published works, together with an array of manuscripts scattered in different archives. Well-documented, we are able to follow the development of his thought, from the strong influence of diverse philosophical traditions and evaluation of Aristotelian heritage to the original insights in poetics, metaphysics, and natural philosophy. Today's researchers of the Renaissance are equally challenged by the evolution of Petrić's concepts.

The international symposium *Petrić and Renaissance Philosophical Traditions*, held within the *17th Days of Frane Petrić*, aims to help the scholars submit their results and contribute to a more accurate assessment of the role and significance of Petrić's thought in the Renaissance context and in the overall framework of the philosophical tradi-

tions. Petrić's multidimensional work features the following ongoing research themes:

0. life, manuscripts and printed works of Frane Petrić;
1. nature, results, and significance of Petrić's original insights;
2. diverse sources of Petrić's thought;
3. comparative assessment of Petrić's views and solutions;
4. reception of Petrić's work, from that of his contemporaries to the current one;
5. Petrić's contributions to different philosophical disciplines, as, for instance, to natural philosophy, metaphysics, aesthetics, political philosophy;
6. Petrić's contributions to the exact sciences, particularly to geometry, geophysics, and astronomy;
7. Petrić's contributions to other fields, for instance, music, medicine, engineering;
8. Petrić's literary work;
9. Petrić's contributions to translating, publishing, and traductology;
10. Petrić's approach to history and historical sciences;
11. Petrić's relation to Latin and Greek;
12. all Renaissance philosophical traditions.

This, however, does not exhaust the choice of themes which can be submitted at the symposium *Petrić and Renaissance Philosophical Traditions*.

**15. simpozij
PETRIĆ I RENESANSNE
FILOZOFISKE TRADICIJE**

**15th Symposium
PETRIĆ AND RENAISSANCE
PHILOSOPHICAL TRADITIONS**

SRIJEDA, 24. rujna 2008. / WEDNESDAY, September 24, 2008

Dolazak i smještaj sudionika u hotel *Kimen* u Cresu /
Arrival and accommodation of participants at *Kimen* Hotel, Cres

19.30 *Večera / Dinner*

21.00 *Predstavljanje prvoga izdanja / Presentation of the editio princeps:*
Vice Petrović, *San ljuveni*, priredio / edited by Ivica Martinović (Dubrovnik, 2008)

Sudjeluju / Participants: Ivana Zagorac, Davor Nikolić, Sanja Vulić, Branko Vujanović, Ivica Martinović

ČETVRTAK, 25. rujna 2008. / THURSDAY, September 25, 2008

9.00–9.30 *Otvaranje skupa i pozdravne riječi /
Opening ceremony and greetings*

Predsjedavaju / Chairpersons: IVICA MARTINOVIĆ & BRUNO ĆURKO

9.30–10.15 *Uvodno predavanje / Introductory lecture*

MARIA MUCCILLO (Rim), *La concezione patriziana dello spazio fra platonismo e aristotelismo: le sue fonti e la sua fortuna nella cultura filosofica del Seicento / Petrićevo poimanje prostora između platonizma i aristotelizma: njegovi izvori i fortuna u filozofiji 17. stoljeća*

10.15–10.45 *Odmor / Break*

10.45–11.15 *Petrićevo propitivanje neprekidnine i beskonačnine /
Petrić's questioning of the continuum and the infinite*

Predsjedavaju / Chairpersons: IGOR ŠKAMPERLE & ŽELJKA METESI

IVICA MARTINOVIĆ (Zagreb), *Petrićevi prigovori Aristotelovu pojmu neprekidnine / Petrić's objections to Aristotle's notion of the continuum*

MEYRA MOISE (Verona), *L'intuizione dell'infinità del mondo in Francesco Patrizi / Petrićeva intuicija o beskonačnosti svijeta*

11.15–11.30 *Odmor / Break*

11.30–12.00 *Morfologija renesansne misli /
Morphology of the Renaissance thought*

Predsjedavaju / Chairpersons: FULVIO ŠURAN & DAVOR NIKOLIĆ

MIHAELA GIRARDI-KARŠULIN (Zagreb), *Strategija Petrićeve obrane Nove sveopće filozofije / The strategy of Petrić's defense of Nova de universis philosophia*

IGOR ŠKAMPERLE (Ljubljana), Religiozni sinkretizam u vrijeme renesanse i njegova usporedba sa suvremenim oblikom 'nove duhovnosti' / Sincretismo religioso rinascimentale e la sua comparazione con la forma contemporanea della 'nuova spiritualità'

12.00.–12.30 *Petrićevi pristupi filozofskom nasljeđu: ususret dvama izdanjima / Petrić's approach to the philosophical heritage: two forthcoming editions*

Predsjedavaju / Chairpersons: MATJAŽ VESEL & ALEKSANDRA GOLUBOVIĆ

LUKA BORŠIĆ (Zagreb), Razumijevanje Platona u Petrićevu djelu *Discussiones peripateticae* / The understanding of Plato in Petrić's work *Discussiones peripateticae*

IVAN KAPEC (Zagreb), Neke značajke Petrićeva latinskog prijevoda *Kaldejskih proročanstava* / Some of the characteristics of Petrić's Latin translation of *Oracula Chaldaica*

12.30–13.15 *Rasprava / Discussion*

13.15 *Ručak / Lunch*

16.00 Razgledavanje grada Cresa / Sightseeing tour of the Town of Cres
Stručno vodstvo / Professional tour guide

18.00–19.00 *Putovi renesansne astrologije i alkemije / Paths of Renaissance astrology and alchemy*

Predsjedavaju / Chairpersons: FRANJO ZENKO & VESNA TUDJINA

ERNA BANIĆ-PAJNIĆ (Zagreb), Ficino i Grisogono o nebeskim utjecajima / Ficino e Grisogono sugli influssi celesti

IVANA SKUHALA KARASMAN (Zagreb), Uloga astrologije u *Teatru svijeta* Giulija Camilla Delminija / The role of astrology in *Theatrum mundi* of Giulio Camillo Delminio

SNJEŽANA PAUŠEK-BAŽDAR (Zagreb), Ivan Bratti i renesansna alchemija / Ivan Bratti and Renaissance alchemy

21.00 *Svečana večera / Gala dinner*

PETAK, 26. rujna 2008. / FRIDAY, September 26, 2008

9.00–10.00 *Petrićev Sretan grad / Petrić's La città felice*

Predsjedavaju / Chairpersons: MARIA MUCCILLO & IVANA SKUHALA KARASMAN

ELISABETH VON ERDMANN (Bamberg), Stadt und Poetik bei Franciscus Patricius: dasselbe Paradigma? / Grad i poetika Frane Petrića: ista paradigma?

ŽELJKO SENKOVIĆ (Osijek), Još jedna komparacija Petrićeva i Aristotelova sretnog grada/polisa / Yet another comparison between Petrić's and Aristotle's happy city/*polis*

ERIKA ZLATKOV (Koper), Zašto nema vrta u Petrićevu *Sretnom gradu?* / Why is there no garden in Petrić's *Happy City?*

10.00–10.20 *Odmor / Break*

10.20–11.20 *Petrićevi dijalozi / Petrić's dialogues*

Predsjedavaju / Chairpersons: HEDA FESTINI & IVAN KAPEC

FULVIO ŠURAN (Pula), Frane Petrić i Tridentski sabor: etičko promišljanje dvoboja / Francesco Patrizi e il concilio di Trento: un ripensamento etico sul duello

STJEPAN ŠPOLJARIĆ (Zagreb), Tragom povijesnih podataka iz Petrićevih *Deset dijaloga o povijesti* (1560) / Tracing historical data in Petrić's *Della historia diece dialoghi* (1560)

DAVOR NIKOLIĆ (Zagreb), Petrićevi *Dijalozi o retorici* – uzorna novoplatonovska retorika / Petrić's *Della retorica dieci dialoghi* – exemplary Neoplatonic rhetoric

11.20–11.40 *Odmor / Break*

11.40–12.20 *Bog i duša u Petrićevu tumačenju /
God and soul in Petrić's interpretation*

Predsjedavaju / Chairpersons: MIHAELA GIRARDI-KARŠULIN & LUKA
BORŠIĆ

ALEKSANDRA GOLUBOVIĆ (Rijeka), Petrić o Božjim atributima /
Petrić on Divine attributes

TOMÁŠ NEJESCHLEBA (Olomouc), Frane Petrić and the immortality
debate / Frane Petrić i raspra o besmrtnosti duše

12.20–12.50 *Rasprava / Discussion*

13.15 *Ručak / Lunch*

18.00–19.00 *Petrićeva fortuna u literaturi i bibliografiji /
Petrić's fortune in literature and bibliography*

Predsjedavaju / Chairpersons: SNJEŽANA PAUŠEK-BAŽDAR & STJEPAN
ŠPOLJARIĆ

HEDA FESTINI (Rijeka), Petrić i Acastos / Petrić and Acastos

ESTELLA PETRIĆ-BAJLO (Zadar), Frane Petrić and late Renaissance
scientific culture / Frane Petrić i znanstvena kultura kasne renesanse

DAVOR BALIĆ (Križevci), Hrvatske bibliografije o Petriću / Croatian
bibliographies on Petrić

19.15 *Okrugli stol: Sociologija renesansne filozofije – tragom Collin-
sove metodologije / Round table: Sociology of Renaissance philosophy
– tracing Collins's methodology*

Sudjeluju / Participants: Josip Ćirić, Ivica Martinović, Bruno Ćurko, Davor Balić

Uz izdanje / On the edition: Randall Collins, *The sociology of philosoph-
ies: A global theory of intellectual change* (Cambridge and London:
Harvard UP, 1998).

20.30 *Večera / Dinner*

SUBOTA, 27. rujna 2008. / SATURDAY, September 27, 2008

9.00–10.00 *Poredbeni pristupi Petrićevu djelu /
Comparative approaches to Petrić's work*

Predsjedavaju / Chairpersons: ERNA BANIĆ-PAJNIĆ & ŽELJKO SENKOVIĆ
KREŠIMIR ČVRLJAK (Zagreb), Stope i tragovi Marsilija Ficina u djelu Frane Petrića / Tracing Marsilio Ficino in the work of Frane Petrić

MATJAŽ VESEL (Ljubljana), Johannes Kepler protiv Frane Petrića: pitanje o ontologiji neba i kretanjima nebeskih tijela / Johannes Kepler against Frane Petrić: the question of the ontology of the heavens and the motion of heavenly bodies

ŽELJKA METESI (Zagreb), Frane Petrić i Emanuele Tesauro o cilju pjesništva / Frane Petrić and Emanuele Tesauro on the purpose of poetry

10.00–10.20 *Odmor / Break*

10.20–11.00 *Hrvatski renesansni filozofi /
Croatian Renaissance philosophers*

Predsjedavaju / Chairpersons: ELISABETH VON ERDMANN & DAVOR BALIĆ

BRUNO ĆURKO (Zagreb), Albert Veliki, Toma Akvinski i Juraj Dragišić o trima mjerama vremena / Albertus Magnus, Thomas Aquinas and Juraj Dragišić on the three measures of time

VESNA TUDJINA (Zagreb), Mogućnost utjecaja Marka Antuna de Dominisa na Thomasa Hobbesa / The possibility of influence of Marko Antun de Dominis on Thomas Hobbes

11.00–11.20 *Odmor / Break*

11.20–12.00 *Zaključno predavanje / Closing lecture*

Predsjedavaju / Chairpersons: IVICA MARTINOVIĆ & BRUNO ĆURKO
FRANJO ZENKO (Zagreb), 'Grčka' filozofija – 'krađa' sjevernoafričkog nasljeđa? / 'Greek' philosophy: 'Theft' of North-African legacy?

12.00–12.20 *Odmor / Break*

12.20–13.00 *Završna rasprava i zatvaranje skupa /
Closing discussion and closing of the Symposium*

Predsjedavaju / Chairpersons: IVICA MARTINOVIĆ & BRUNO ĆURKO

14.00 *Ručak / Lunch*

Odlazak sudionika / Departure of participants